

גיליון שבועי
מתודת רבן של ישראל

מבית אז"ש

הנאץ רבני יוסף שלום אלישיב זצוק"ל
עמוד ההודאה

גליון
מספר 73

שנה ג'
פרשת אמור
תשפ"ג

אָמַר אֶל הַפְּהָנִים בְּנֵי אֶהָרָן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא יִטָּמָא

בְּעַמּוּיוֹ (ויקרא כא א)

נסיעה לכהן במטוס שיש בו ספק טומאה

ז"ל רבינו בתשובה קובץ תשובות ח"א
סי' ק'

בס"ד א' דר"ח אייר תשנ"ט

לידידי הגאון הגרש"פ הכהן שליט"א
ברכה ושלו' רב

... ב. האם יש להתיר לכהן לטוס
באירון כשקיים ספק אם יש בו מת
מדין ספק טומאה ברה"ר שיש שם
לכה"פ ג' אינשי.

הנה לדעת כמה מן הגדולים שלפנינו
אף א"נ דס"ט ברה"ר טהור ומותר גם
לכהן אבל יש איסור נוסף דלא יבא, ע'
מרחשת ח"א סי' ב' "מכיון דטומאת
כהן מלבד דלא יטמא הרי יש בטומאת
כהן למת גם איסור נוסף של לאו דלא
יבא, ובאיסור זה כיון שיש ספק
במציאות הרי אפשר שיש כאן מת הרי
הוא עובר אלאו דלא יבא מספק ככל ס'
איסור תורה". ומטו בי' גם משמו של
הגאון רש"ז מפוניבז ז"ל שחילק בזה
בין הלאו של נגיעה שספיקו ברה"ר
מותר ובין הלאו של ביאה באהל המת
ואסור גם בספק ברה"ר. וע' באחיעזר
ח"ג סי' ס"ה "הרי אפי' אם לא נטמא
כמו בגוסס איכא איסור א"כ גם בס"ט

ברה"ר אם באמת איכא שם מת עובר
מצד ספק איסור" ע"ש.

(וע' מלבושי יו"ט סי' י"ג "ודאי אין
סברא כלל למימר שרשאי להכניס
עצמו בספק לכתחילה אף ברה"ר, דהא
דהתירה תו' ס"ט ברה"ר אינו אלא
שאינו נטמא מספק". וכ"ד הצל"ח
ברכות יט)

ידידוש"ת

יוסף שלו' אלישיב

אמירת למנצח בל"ג בעומר

רבינו נהג שלא לומר למנצח בל"ג
בעומר, כך העיד בעצמו.

הרה"ג ר' בן ציון הכהן קוק שליט"א
שאל את רבינו בל"ג בעומר תשס"ט
אחרי תפילת שחרית על כך שבבית
מדרשו לא אמרו היום למנצח, והשיב כי
יש מקור לזה, וכששאל כיצד יש לנהוג
בזה, השיב שמספיקא דרבנן אין
אומרים.³

כשנשאל רבינו מ"ט לא אמרו בבית
מדרשו למנצח בל"ג בעומר, השיב כי זה
פגיעה ברשב"י.⁵

יתכן שכוונת רבינו במה שאמר שזה זה
פגיעה ברשב"י, ובמה שאמר שיש מקור
לזה, הוא ע"פ ד' המ"א סי' תצ"ג סק"ג
וז"ל "וכתו' בכוונות שגדול אחד היה
רגיל לומר נחם בכל יום ואמרו גם בל"ג
ונענש".⁶

בהקיץ את רשב"י ע"ה עומד על קברו ואמר לו
אמור אל האיש הזה אברהם הלוי כי למה
אומר נחם ביום שמחתנו והנה לכן הוא יהיה
בנחמה בקרוב ולא יצא חדש ימים עד שמת לו
בן אחד וקבל עליו תנחומין, וכתבתי כל זה
להורות כי יש שרש במנהג הזה, ובפרט כי רשב"י
ע"ה הוא מחמשה תלמידיו הגדולים של ר"ע
ולכן כל זמן שמחתנו ביום ל"ג בעומר".

וכי' בס' משמרת שלום יידוע מהאריז"ל שרצון
רשב"י שישמחו ביום הלולא דיליה ואין לנהוג
אבילות ח"ו ומעשה דר' אברהם יוכיח, ע"כ
מנהגי וכו' גם שלא לומר מזמור יענך הגם
שנדפס בסידורים לומר יותר טוב שלא לומר,
ובלא"ה בסידור הרב נדפס שלא לומר מזמור
יענך ביום שאין אומרים בו תחנון, ואפי' אותם
שאין נוהגין כן מ"מ בל"ג בעומר לא יאמרו.

1 ברמ"א קלי"א סי"א לא מנה את ל"ג בעומר
בהדי הימים שאין אומרים בהם למנצח.
ובפמ"ג א"א סי' תצג סק"ג כי בהדיא
שאומרים למנצח בל"ג בעומר.

2 מתוך הקלטה מל"ג בעומר תשי"ע אחרי
תפילת שחרית במענה לשאלת תלמידו הגאון
רבי בן ציון הכהן קוק שליט"א.

3 מתוך הקלטה.

4 עיי' הרה"ג ר' רבי חיים כץ שליט"א.

5 שמעתי מהרב השואל שליט"א.

6 ז"ל ר"ח ויטאל בשער הכוונות ענין ספה"ע
דרוש י"ב "גם העיד הה"ר אברהם הלוי כי
בשנה הנזי הלך גם הוא שם והיה נוהג לומר
בכל יום בברכת תשכון נחם ה' אלהינו את
אבלי ציון כו' וגם בהיותו שם אמר נחם כו',
ואחר שגמר העמידה א"ל מוז"ל כי ראה

המנהג, דעת הגר"ש וואזנר (קובץ מבית לוי ניסן תשנ"ג ע' נד) דא"צ נט"י (ובהערה שם דבקציצת מעט שערות שאין נוגע במקום הזיעה רק בראשי השערות א"צ נטילה), וכן מסיק בתשובות והנהגות ח"ב סי' ה' דנראה להקל, וכ"כ בשו"ת שבט הקהתי ח"ב סי' ה' דא"צ ליטול ידיים)

גזיזת שער החלאקה מאחור
היה גוזז לילדי החלאקה מהשער מאחור (ועכ"פ לא מקדימה), וכאשר הגישו לו את הילד כשפניו כלפי רבינו היה מבקש להפכו.

פ"א כאשר גוזז שערות החלאקה לבן רופאו ר' גבריאל מונטר, לפני שגוזז אמר לו שיהפוך אותו כנ"ל, והוסיף וביאר: "כדי שהילד לא יפחד"

"ורצוי להמשיך לשורפם בל"ג בעומר"

כ' רבינו בתשובה (קובץ תשובות ח"ג סי' כה) "על דבר השאלה בארון קדש שבבית הכנסת שפירקו את קרשיו באופן דלא חזי למידי ובנו במקומו ארון קדש חדש, ואין אפשרות לגנוז את הקרשים, וגם אין מקום איפוא להחזיקם, מה ניתן לעשות על פי הדין שלא ייגרם זלזול לתשמישי קדושה.

תשובה ... (עיי"ש באריכות) ולכן נראה שיש למכור את הקרשים על פי הגבאים והמתפללים – ובתשמישי בית הכנסת אין נפק"מ בין בית הכנסת של כפרים לכרכים וכנ"ל – ועיד"ז פקע קדושתיהו גם ממשמשי קדושה – ובמחיר שיתקבלו יקנו ספרי תהילים לבית הכנסת.

ואחרי כן יש לשורפם, ורצוי להמשיך לשורפם בל"ג בעומר בהדלקת רשב"י, והיה רצוי לאסוף את האפר לגנוזם.

נישואין

הקובעים שמחת נישואין ביום ל"ג בעומר יקפידו שתהיה החופה לפני השקיעה. וכשהשתתף רבינו בשמחת נישואי נכדו בל"ג בעומר, הורה להזדרז קודם החופה, בכדי שיספיקו לערוך את הקידושין קודם השקיעה. לאחר שהתחילו בהיתר, מותר להמשיך בשמחת הנישואין כרגיל בריקודין ומחולות וכלי שיר גם בלילה.

תענית יום החופה

חתן שיום חופתו בל"ג בעומר, יכול להקל ולא להתענות, וכ"ש כלה שעצם התענית ביום חופתה קיל טפי⁸.

שהחיינו

גם להנוהגים שלא לברך שהחיינו בכל ימי הספירה בל"ג בעומר מברכין. (משנת הגר"ש פסח ע' קצו)

מדורות ל"ג בעומר

רבינו לא השתתף במדורות ל"ג בעומר, והי' מוסר בל"ג בעומר את שיעורו כרגיל. (רבי מרדכי דוד לוי) רבינו לא הי' אף פעם במירון. (רבי אריה בן רבי משה אלישיב)

נט"י אחרי גזיזת שער חלאקה

אחרי שרבינו הי' גוזז שער לילדי חלאקה כנהוג, לא הי' נוטל ידיו. (רבי אריה בן רבי משה) אלישיב. איתא בשו"ע סי' ד' סיי"ט "המגלח ולא נטל ידיו מפחד ג' ימים". וכ' בכה"ח שם סקצ"ב "וכתב עוד שם (יושר לבב לבעל היפה ללב) והמגלח לאחרים הוא צריך ג"כ נטילת ידיים, דלא גרע מהחופף ראשו והנוגע בגופו בידו דצריכים נטילה". אמנם, מי שמגלח מעט שערות מראשו של הקטן כפי

7 משנת הגר"ש פסח ע' קצה.
8 ישא יוסף ח"ד סי' קכב.

ולע"ד אפי' חתן ביום חופתו לא יתענה בל"ג בעומר הגם שהאחרונים כתבו להתענות מ"מ מדחזי דקפיד רשב"י שלא יבלבלו את שמחת היום עשה דכבוד תורה עדיף".

**'בית הוראה יוסף שלום'
על ידי תלמידי חכמים תלמידי מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל
ועל פי הוראותיו
ניתן להעביר שאלות במייל
beit.horaah.613@gmail.com**

**כל הזכויות שמורות
למכון הגרי"ש אלישיב**

**לכל עניני הגליון ניתן לפנות בדוא"ל:
6536945@gmail.com**